

Włącz Myślenie!

Autor scenariusza: Małgorzata Marzycka

Blok tematyczny: Świat wokół nas.

Scenariusz zajęć nr 3

Temat dnia: Hałas w doświadczeniach.

I. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

II. Czynności przed lekcyjne: przygotowanie środków dydaktycznych do doświadczenia.

III. Realizowane cele z podstawy programowej: 1.3c, 1.3g, 1.3a, 7.11, 7.3c,

- **edukacja polonistyczna:** dyskusja na temat szkodliwości dźwięków pochodzących z otoczenia na podstawie własnych doświadczeń ucznia. Dyskusja na temat hałasu w życiu człowieka. Pisanie z pamięci – krótkie zdania na temat wpływu hałasu na ludzi i zwierzęta. Formułowanie wniosków na podstawie przeprowadzonych doświadczeń wg. instrukcji z podręcznika cz.3, s. 86-87. Pisanie z pamięci – (rzeczowniki) rekwizyty z doświadczenia wybranego przez ucznia.
- **edukacja matematyczna:** przeliczanie rekwizytów użytych w czasie wykonywania doświadczeń. Określanie pojemności płynów w czasie wykonywania doświadczeń z podręcznika cz. 3, s. 87 – powtórzenie wiadomości z zakresu pomiaru objętości.

IV. Cele szczegółowe: pogadanka na temat pochodzenia dźwięków z przyrody. Szkodliwość dźwięków o wysokiej częstotliwości na organizm ludzki i zwierzęcy.- dyskusja. Hałas w życiu człowieka – dyskusja uczniowska. Pisanie z pamięci krótkich zdań na temat szkodliwości hałasu na organizm ludzi i zwierząt w asyście nauczyciela. Wykonywanie doświadczeń na podstawie instrukcji z podręcznika cz.3, s.86-87 w asyście nauczyciela. Przeliczanie rekwizytów używanych w czasie doświadczenia. Określanie pojemności płynów w czasie wykonywania doświadczeń. Próba formułowania wniosków na podstawie przeprowadzonych doświadczeń. Pisanie z pamięci – nazewnictwo rekwizytów użytych w doświadczeniach. Podsumowanie lekcji

V. Metody pracy:

- doświadczalna – „Szkodliwe dźwięki”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Włącz Myślenie!

- dyskusja
- pogadanka
- podawcza
- ćwiczeniowa

VI. Środki dydaktyczne

- **do doświadczenia:** magnetofon z pokrętłem stopnia głośności i modelatorem częstotliwości dźwięków, nagranie z dźwiękiem np. kołysanki dziecięcej (dowolna piosenka), młota pneumatycznego, odkurzacza.
- **do lekcji:** zeszyty przedmiotowe, tablica, kreda, Elementarz cz.3, łyżka, garnek, folia, ziarenka ryżu, plastikowe butelki z nakrętką, ziarna fasoli, grochu, ryżu i spinaczy, a także kilka szklanek woda i łyżki metalowe. Określenie pojemności płynów użytych w czasie wykonywania doświadczeń.

VII. Przebieg lekcji

- **Czynności organizacyjne:** sprawdzenie listy obecności, zadania domowego, przygotowanie środków dydaktycznych do przeprowadzenia doświadczenia.
- **Część wprowadzająca:** dyskusja na temat szkodliwości dźwięków dla człowieka.
  - *Które dźwięki są dla człowieka szkodliwe?*
  - *Czy są dźwięki, które lubisz i takie które nie lubisz?*
- **Doświadczenie** – załącznik do scenariusza doświadczenia „w codziennym życiu jesteśmy narażeni na wpływ różnych dźwięków na nasz organizm. Jedne z nich są przyjemne i miło się ich słucha, natomiast inne są nieprzyjemne, a nawet są źródłem bólu”.
  - Dyskusja na temat szkodliwości wysokich dźwięków na organizmy żywe.
  - Co to jest hałas? – dyskusja uczniowska.
  - Pisanie z pamięci – hałas i jego wpływ na ludzi i zwierzęta.

Włącz Myślenie!

- Jak można wytworzyć dźwięki przy użyciu prostych przyrządów codziennego użytku? - wykonanie doświadczeń zaprezentowanych w podręczniku cz.3, s. 86-87.
- Przeliczanie użytych środków dydaktycznych do wykonania zaprezentowanych doświadczeń.
- Określanie pojemności płynów użytych do wykonania doświadczenia.
- Pisanie z pamięci – rekwizyty potrzebne do wykonania wybranego przez siebie doświadczenia z podręcznika cz.3, s. 86-87.
- **Podsuwanie zajęć:** dzielenie się wrażeniami z lekcji. Wykonanie karty globalnego czytania – znak zakazu hałasowania. Zawieszenie w/w karty na gazetce klasowej.
- **Zadanie domowe** - rysunek wykonywanego w czasie zajęć doświadczenia.

Załącznik do scenariusza zajęć nr 3.

I. Temat doświadczenia: Szkodliwe dźwięki.

II. Zakres treści doświadczenia: wpływ dźwięków o różnym natężeniu i częstotliwości na organizm ludzki.

III. Cel doświadczenia

- **Poznawczy:** znajomość podstawowych właściwości dźwięków
- **Umiejęnościowy:** potrafi zastosować poznane wiadomości w codziennym życiu – umie dostosować głośność urządzeń codziennego użytku do bezpiecznego poziomu słyszalności.
- **Kształujący postawy:** wzbudzenie zainteresowania właściwościami dźwięków.

IV. Rekwizyty:

- **Przeznaczone dla nauczyciela:** magnetofon z pokrętłem stopnia głośności i modelatorem częstotliwości dźwięków, nagranie z dźwiękiem np. kołysanki dziecięcej (dowolna piosenka), młota pneumatycznego, odkurzacza.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Włącz Myślenie!

V. Hipoteza doświadczenia (pytanie): Które dźwięki są bezpieczne dla ucha ludzkiego?

VI. Opis przebiegu doświadczenia

- Nauczyciel przed lekcją przygotowuje sprzęt audio do odtworzenia dźwięków.

Dzisiejsze doświadczenie pozwoli nam uzyskać odpowiedź na pytanie, czy dźwięki są bezpieczne dla ucha ludzkiego?

- Nauczyciel włącza magnetofon z nagraniem kołysanki – nie zmienia częstotliwości dźwięków, a głośność jest ustawiona na połowę skali. Dzieci słuchają nagrania, relaksują się przy dźwiękach kołysanki.

Jak na was działa ta muzyka, którą słyszycie? Czy czujecie niepokój? Czy jesteście zadowoleni, bo jest dla was przyjemna?

- Nauczyciel włącza dźwięki pracy odkurzacza – zaczyna od połowy skali głośności a następnie przesuwa skalę głośności do max, zmienia też częstotliwość na wyższą. Nagranie jest odsłuchiwane przez 30s. – dzieci się niepokoją, niektóre zasłaniają uszy.

Jak te dźwięki odkurzacza działają na was? Czy są one dla was przyjemne?

- Nauczyciel powtarza doświadczenie z nagraniem dźwięków pracy młota pneumatycznego. Odsłuch nagrania rozpoczyna od połowy skali głośności – następnie podwyższa częstotliwość nagrania i zwiększa głośność do max.- uczniowie już po kilku sekundach zasłaniają uszy. Doświadczenie trwa ok. 10 sek.

Oj chyba wam te dźwięki się nie podobały. Dlaczego?

- Nauczyciel pozostawia czas na dyskusję – które, dźwięki uczniom się podobały, a które nie. Następnie wraz z uczniami formułuje wnioski z przeprowadzonego doświadczenia.

VII . Zakładane wnioski doświadczenia:

W codziennym życiu jesteśmy narażeni na wpływ różnych dźwięków na nasz organizm. Jedne z nich są przyjemne i miło się ich słucha, natomiast inne są nieprzyjemne i są źródłem bólu. Dźwięki słuchane przy bardzo dużym progu głośności – nawet te miłe, po jakimś czasie wywołują u człowieka ból.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

IX. Spodziewane wnioski uczniów:

- **Ucznia zdolnego:** uczeń bez problemu, potrafi opisać doświadczenie wykonane w czasie zajęć . Wie, że stopień głośności słuchanych dźwięków ma wpływ na samopoczucie człowieka.
- **Ucznia wymagającego pomocy:** potrafi opisać doświadczenie, jednak nie rozumie jak stopień intensywności dźwięku wpływa na organizm człowieka.
- **Ucznia sześciolatniego:** uczeń potrafi opisać doświadczenie. Wie, jak częstotliwości i stopień nagłośnienia wpływa na organizm człowieka.
- **Ucznia siedmioletniego:** uczeń bez problemu, potrafi opisać doświadczenie wykonane w czasie zajęć . Wie, że stopień głośności, oraz częstotliwości słuchanych dźwięków ma wpływ na samopoczucie człowieka.

X. Ogólny wniosek z przeprowadzonego doświadczenia:

Dźwięki w życiu człowieka stanowią nieodzowną część życia. Jedne dźwięki, są dla człowieka przyjemne inne – nie. Dźwięki wydawane w czasie pracy urządzeń codziennego użytku należą do tych mniej przyjemnych z uwagi na ich wysoką częstotliwość i duży stopień głośności. Odpowiednio dobrane dźwięki – muzyka – jest dla człowieka bardziej przyjemna i nawet duża intensywność głośności nie powoduje bólu – jak to mam miejsce w czasie odsłuchu dźwięków maszyn (np. młota pneumatycznego).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

